

Ηράκλειο, Τρίτη, 19 Απριλίου 2016

Αρ. Πρωτ: 61/2016

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Θέμα: Απόψεις των συλλόγων περί των «πολύ αποδοτικών Φ/Β» από ενεργειακής άποψης, ως υπεύθυνα για την παραγωγή νέων ελλειμμάτων στον ΕΛΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ.

Με την από 14 Μαρτίου 2016 επιστολή τους προς το ΥΠΕΝ, οι Σύλλογοί μας κατέθεσαν τις [απόψεις τους επί του σχεδίου διαβούλευσης για το νέο μηχανισμό στήριξης των ΑΠΕ](#), ζητώντας να συμπεριληφθεί στο Σ/Ν διάταξη για την διόρθωση των αδικιών του New Deal σε βάρος των νησιωτών παραγωγών Φ/Β.

Μετά από 2 χρόνια συνεχούς αγώνα σε πολιτικό, θεσμικό και κοινωνικό επίπεδο και μετά την πρόσφατη αναγνώριση των αδικιών αυτών από την ηγεσία του ΥΠΕΝ, **είχε μόλις αρχίσει να ξεπροβάλλει μια πρώτη «ακτίνα ελπίδας»**, καθώς στο σχέδιο διαβούλευσης φάνηκε να έχουν υιοθετηθεί και ενσωματωθεί τα δύο κυριότερα εκ των επιχειρημάτων μας, που αν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την εφαρμογή του New Deal, η ζημιά θα είχε αποφευχθεί εν τη γενέσει.

Λίγες μέρες μετά, προς μεγάλη μας θλίψη και πραγματικά έκπληκτοι διαβάζουμε δημοσίευμα ειδικής στήλης της εφημερίδας «Καθημερινή» με θέμα **«Νέο ψαλίδι στις ταρίφες των φωτοβολταϊκών»** στο οποίο επί της ουσίας αποκαλύπτονται σχέδια της κυβέρνησης για ένα δεύτερο New Deal, που στοχεύει να πλήξει επιλεκτικά, για μία φορά ακόμα, τους σταθμούς που λειτουργούν στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ).

Το δημοσίευμα, μεταξύ άλλων αναφέρει:

[...] Νέες μειώσεις στις ταρίφες των φωτοβολταϊκών, οι οποίες όμως αυτήν τη φορά δεν θα είναι οριζόντιες, αλλά θα περιοριστούν στα πάρκα με υψηλές αποδόσεις, προβλέπει το σχέδιο του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον ισοσκελισμό ελλείμματος του ΛΑΓΗΕ (Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας) από τον ειδικό λογαριασμό για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ).

Το «Ψαλίδι» αυτήν τη φορά δεν θα επηρεάσει τη μεγάλη μάζα των φωτοβολταϊκών, αλλά θα περιοριστεί σε επενδύσεις με υψηλές αποδόσεις, κυρίως φωτοβολταϊκά που είναι εγκατεστημένα στα νησιά και στη Νότια Ελλάδα. Η λογική που επικρατεί στο υπουργείο είναι ότι δεν μπορεί ο καταναλωτής να πληρώνει αυξημένη «ταρίφα» για το σύνολο της παραγωγής ενός πάρκου, όταν το εύλογο IRR στον προηγούμενο νόμο υπολογίστηκε στη βάση μιας μέσης τιμής, που σημαίνει ότι κάποιοι εξακολουθούν να έχουν υπεραποδόσεις κεφαλαίων. [...]

Με ακόμα μεγαλύτερη θλίψη εντοπίζουμε ανάμεσα στις λέξεις πρακτικές διαρροών και μεθοδεύσεις συμβούλων -τυπικών και άτυπων- Υπουργών και Γενικών Γραμματέων της προηγούμενης κυβέρνησης και που ξυπνούν εφιαλτικές μνήμες του 2014, που όσο και να προσπαθούμε να ξεχάσουμε, συνεχίζουν μέχρι και σήμερα να μας στοιχειώνουν.

Θέλουμε τουλάχιστον να πιστεύουμε πως, πίσω από τα δημοσιεύματα, δεν κρύβεται κάποιος από τα στελέχη αυτής της Κυβέρνησης που αρμοδίως επικοινωνούν μαζί μας σε εβδομαδιαία βάση και έχουν γίνει κοινωνοί των αδικιών που έχουν μέχρι σήμερα υποστεί οι Φ/Β παραγωγοί των ΜΔΝ.

Πιο συγκεκριμένα, σχολιάζοντας αναλυτικά το δημοσίευμα, σημειώνουμε πως περιορισμός στην εγχεόμενη ενέργεια που αποζημιώνεται έχει υπάρξει μόνο σε δύο περιπτώσεις στο παρελθόν:

(α) Στο Ισπανικό New Deal, όπου όμως ο καθορισμός της εγκατεστημένης ισχύος γινόταν σε επίπεδο ισχύος Inverter (kWe) και όχι ισχύος Φ/Β πλαισίων (kWp) και συνεπώς με υπερδιαστασιολόγηση της DC μεριάς, εξασφάλιζαν μεγάλες ειδικές αποδόσεις, ανεξάρτητα της ηλιοφάνειας της περιοχής. Στην Ελλάδα όπου η αδειοδότηση και ο έλεγχος από τον ΔΕΔΔΗΕ γίνονται με μόνο κριτήριο την εγκατεστημένη ισχύ πλαισίων, θέμα «υπεραπόδοσης» λόγω τεχνικών σχεδιασμού δεν υφίσταται.

(β) στο Ελληνικό New Deal, όπου καθορίστηκε παράταση της σύμβασης για επτά (7) έτη, με προκαθορισμένο μέγιστο «πλαφόν» αποζημιούμενης ενέργειας. Η γνωστή ψευδοπαράταση, για την οποία γράφτηκαν τόμοι, τόσο από τους Συλλόγους μας όσο και από άλλους φορείς και η οποία, εκτός από το προσχηματικό της εισαγωγής της, αποτελεί ισχυρό αντικίνητρο για την ορθή συντήρηση των έργων με σύστημα παρακολούθησης ηλίου (tracker), οδηγώντας με μαθηματική ακρίβεια στην ακινητοποίησή τους ή και το ολικό decommissioning αμέσως μετά την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας των συμβάσεων.

Συνεπώς, καθώς η εν λόγω «αξιόπιστη πηγή» αναφέρεται σε κάτι πρωτοφανές, καλό είναι να διαυγαστεί πλήρως το τεθέν ζήτημα:

- Δεδομένου ότι τεχνικός τρόπος για την αύξηση της παραγόμενης ενέργειας ανά kWp με βάση τη υφιστάμενη νομοθεσία δεν υφίσταται, η εν λόγω παρέμβαση στοχεύει να πλήξει έργα τα οποία λόγω της τοποθεσίας τους απολαμβάνουν πλούσιο ηλιακό δυναμικό και διαθέτουν καλό αερισμό, καθώς και έργα που κάνουν χρήση tracker.
- Τα έργα με πλούσιο ανανεώσιμο δυναμικό, δηλαδή καλή ηλιοφάνεια και χαμηλές θερμοκρασίες περιβάλλοντος λόγω αερισμού ή υψομέτρου βρίσκονται κυρίως σε περιοχές μακριά από αγροτικές εκτάσεις (κάμπους) συνήθως είτε σε δασικές εκτάσεις (βουνοκορφές, λόφους), είτε σε μικρά νησιά του κεντρικού και νοτίου Αιγαίου. Αυτά τα έργα έχουν κοστίσει πολύ παραπάνω από το μέσο έργο για την κατασκευή τους λόγω δυσκολίας πρόσβασης, ενώ η συντήρησή τους είναι τάξεις μεγέθους ακριβότερη. Ο καθαρισμός των Φ/Β πλαισίων είναι ακριβότερο, αντιμετωπίζουν συνεχώς ζημιές από ανέμους και κεραυνούς, καθώς και προβλήματα στην παραγωγή (RISO, PID) από την υγρασία και την αλμύρα. Εντέλει, η παραπάνω παραγωγή που απολαμβάνουν (φτάνουν τα 1700kWh/kWp στις ορεινές περιοχές της Πελοποννήσου και τις 1800kWh/kWp σε κάποια νησιά του Αιγαίου) μετά βίας αντισταθμίζει το αυξημένο λειτουργικό κόστος τους.
- Τα ίδια περιγραφόμενα ως άνω έργα, δύσκολα θα αποφύγουν το “repowering” λόγω πρόωρης γήρανσης του εξοπλισμού ή καταστροφής του από έντονα καιρικά φαινόμενα, τα οποία δεν καλύπτονται πάντα από τις ασφαλιστικές εταιρείες. Στα ΜΔΝ είναι πάνω από 100 σταθμοί (δηλαδή ποσοστό πάνω από 5%, σύμφωνα με στοιχεία των Συλλόγων μας) που δεν λειτουργούν ολικώς ή μερικώς λόγω καταστροφών από φυσικά φαινόμενα αλλά ακόμα και κλοπές, βανδαλισμούς κλπ. Ήδη υπάρχουν μερικές δεκάδες σταθμοί που έχουν κάνει repowering λόγω μη αναστρέψιμου PID (φαινόμενο που εμφανίζεται ειδικά στα νησιά και στη Νότια Πελοπόννησο) ή/και RISO που οφείλεται στην διείσδυση υγρασίας ή/και αλμύρας στα Φ/Β πλαίσια, ζημιά μη επιδιορθώσιμη.
- Ακόμα και στην περίπτωση των έργων που έγιναν σε περιοχές υψηλού ανανεώσιμου δυναμικού, αλλά όχι σε βουνοκορφές και δασικές εκτάσεις, τότε αυτές έχουν να αντιμετωπίσουν αυξημένο κόστος γης. Επί παραδείγματι, οι Φ/Β σταθμοί 80kW στη Νότια Κρήτη και 100kW στη Ρόδο Kw και Κάλυμνο πληρώνουν κατά μέσο όρο ενοίκιο 800€ / στρέμμα, λόγω της υψηλής αξίας της γης, που συνήθως αυξάνεται κατ’ αναλογία με τη διαθέσιμη ηλιοφάνεια, είτε για λόγους τουρισμού, είτε για

λόγους αγροτικής παραγωγής. Αντιθέτως, το μέσο ενοίκιο στα αγροτεμάχια του Κυκλάδων είναι 100€ / στρέμμα, της Βοιωτίας 200€ / στρέμμα, κ.ο.κ.

- Γενικά στις ΑΠΕ πρέπει να δίδεται κίνητρο για την μεγιστοποίηση της ενεργειακής παραγωγής και επουδενί αντικίνητρο. Τα περιβαλλοντικά, τεχνικά και οικονομικά οφέλη είναι αναρίθμητα και αδιαμφισβήτητα. Οι σταθμοί με σταθερές και αξιόπιστες καμπύλες παραγωγής μπορούν να αποτελούν τρόπον τινά «μονάδες βάσης» που καλύπτουν την μεσημεριανή αιχμή, πάνω στις οποίες θα προσαρμοστεί η συμβατική παραγωγή με μικρές διακυμάνσεις και συνεπώς χαμηλό λειτουργικό και διαχειριστικό κόστος για τον ΑΔΜΗΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ. Είναι το λεγόμενο «Capacity Credit» που εναγωνίως προσπαθεί σύσσωμη η κοινότητα των ΑΠΕ να αποτυπώσει και ει δυνατόν να εντάξει σε μηχανισμό ενίσχυσης. Ταυτόχρονα, το περιβαλλοντικό αντίκτυπο ενός σταθμού είναι κυρίως η ενέργεια και οι λοιποί φυσικοί πόροι που δαπανώνται κατά την κατασκευή του. Όσο πιο πολλές kWh παράξει ένας σταθμός κατά τον κύκλο ζωής του, τόσο πιο «οικολογικός» θεωρείται, καθώς θα «αποσβέσει» ταχύτερα το ενεργειακό του αποτύπωμα και θα πιστώσει στο ανθρακικό ισοζύγιο περισσότερους τόνους CO₂ κατά το εναπομείναν χρονικό διάστημα.
- Απόρροια τούτων θα έπρεπε να δίδεται «πριμ» στους παραγωγούς και όχι «πέναλι» για την επίτευξη των στόχων διαθεσιμότητας και παραγωγής, όπως γίνεται στο υπό διαβούλευση σχέδιο ενίσχυσης των νέων ΑΠΕ. Είναι λυπηρό και αδιανόητο η πολιτεία να σκέφτεται να τιμωρήσει τις αξιόπιστες μονάδες και τους συνεπείς παραγωγούς οι οποίοι συντηρούν σχολαστικά τις εγκαταστάσεις τους για να πετύχουν τις αυξημένες παραγωγές.
- Πάνω στην βελτιστοποίηση της παραγωγής των πάρκων δραστηριοποιούνται χιλιάδες επαγγελματίες στην Ελλάδα, με περισσότερες από 5.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας. Οι επαγγελματίες αυτοί προσφέρουν υπηρεσίες καθαρισμού πλαισίων, χλοοκοψίας, συντήρησης H/M, re-engineering, re-powering & retrofitment με σκοπό να αυξήσουν την παραγωγή των μονάδων αυτών. Η θέση ενός «πλαφόν» στην ενεργειακή παραγωγή θα καταστήσει την συντήρηση ασύμφορη και τα επαγγέλματα αυτά (που με κόπο και μεγάλο κόστος για την κοινωνία δημιουργήθηκαν) θα κινδυνεύσουν απότομα.
- Πάνω στην βελτιστοποίηση της παραγωγής δαπανώνται εκατομμύρια ευρώ ερευνητικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων, τα οποία το ΚΑΠΕ και λοιποί φορείς σπεύδουν να απορροφήσουν. Αποτελεί σχήμα οξύμωρο από τη μία η πολιτεία να μιλά σε διεθνή forum για βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας των ΑΠΕ, επενδύσεις για μείωση του «sunset effect» κλπ. και την ίδια στιγμή, πίσω από κλειστές πόρτες να επεξεργάζεται μέτρα που θα λειτουργούν ως αντικίνητρα για την εμπορική εφαρμογή τους.
- Ειδικά στα ΜΔΝ τα συστήματα tracker φτάνουν σε ποσοστό το 35% της εγκατεστημένης ισχύος, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ. Ειδικά στην Κρήτη, για τα έτη 2010 και 2011, το ποσοστό αυτό ξεπερνάει το 70%. Σύμφωνα επίσης με τα επίσημα στοιχεία του ΔΕΔΔΗΕ για το 2015, η ειδική απολαβή για τα σταθερά συστήματα στα ΜΔΝ ανέρχεται σε 1567kWh/kWp και για τα trackers σε 2036kWh/kWp. Τα trackers δηλαδή παρουσιάζουν αυξημένη απόδοση κατά 30% σε σχέση με τα σταθερά συστήματα.
- Όμως, τα trackers έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα και τεράστια προστιθέμενη αξία για το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον:
  - Αντίθετα με τα Φ/Β πλαίσια και τους Inverter, κατασκευάστηκαν ως επί το πλείστον στην Ελλάδα, με εγχώριες πρώτες ύλες και εργατικό δυναμικό. Αποτέλεσαν το 35% του κατασκευαστικού κόστους ενός σταθμού, αλλάζοντας επί τα βελτίω το ισοζύγιο μεταξύ εισαγόμενων / εγχώριων προϊόντων που για τον κλάδο των Φ/Β ήταν ισχυρά προβληματικό.
  - Απασχολούν περισσότερο ανθρώπινο δυναμικό για την συντήρηση και την παρακολούθησή τους σε σχέση με τις σταθερές μονάδες, ενώ υπάρχουν εκατοντάδες εξειδικευμένες εγχώριες εταιρείες που παράγουν ανταλλακτικά (έμβολα, αντλίες, φρένα κλπ.).
  - Δεν καλύπτουν την γη, επιτρέποντας την αξιοποίηση (π.χ. βοσκή, καλλιέργεια) του χώρου κάτω από αυτά.

- Προσφέρουν μια αξιόπιστη και αξιοποιήσιμη «τραπεζοειδή» καμπύλη ισχύος, η οποία καλύπτει την απογευματινή αιχμή. Ένα έργο με Tracker δύο αξόνων, κρατάει σταθερά το 70% της ισχύος του για το μεγαλύτερο διάστημα της μέρας, σε αντιδιαστολή με ένα σταθερό σύστημα, όπου αυτό αρκεί μόλις 1-2 ώρες. Με τον τρόπο αυτό, ειδικά στα νησιά υποκαθιστά πανάκριβες συμβατικές μονάδες των 400€/MWh που εντάσσονται για να καλύψουν την απογευματινή αιχμή από την τουριστική δραστηριότητα (κλιματιστικές μονάδες σε ξενοδοχειακά συγκροτήματα). Στην τεράστια περιβαλλοντική τους αξία και στην αξία των τραπεζοειδών καμπυλών έχει αναφερθεί αναλυτικά τόσο η ΡΑΕ όσο και ο ΔΕΔΔΗΕ, ενώ ειδικά για τις νέες Υβριδικές και Ηλιοθερμικές Μονάδες η σταθερή εγγυημένη ισχύς θεωρείται ως προαπαιτούμενο για τη λήψη άδειας παραγωγής.
- Επιπροσθέτως, τα trackers δεν αυξάνουν την οικονομική απόδοση των εγκαταστάσεων, όπως αυτή, βάσει του ν.4254/2014 εκφράζεται μόνο από τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης (IRR). Καθώς, όπως προελέχθη, απαιτούν 35% παραπάνω κεφάλαια στην κατασκευή (CapEx) και αποδίδουν 30% παραπάνω ενέργεια κατά τη λειτουργία τους, το IRR παραμένει ίδιο με μιας συμβατικής σταθερής μονάδας, ενίοτε και μικρότερο αν ληφθεί υπόψη η μειωμένη διαθεσιμότητα από βλάβες και φυσικές καταστροφές.
- Αντιθέτως τα trackers απαιτούν περισσότερα κεφάλαια, προσθέτοντας δυσανάλογα ρίσκο στον επενδυτή δεδομένης της αβεβαιότητας για το αυξημένο cash flow. Εκ των ανωτέρω, με απόλυτη βεβαιότητα μπορούμε να πούμε ότι, αν οι νησιώτες επενδυτές είχαν σήμερα να αποφασίσουν για την κατασκευή ενός φ/β σταθμού, με την εμπειρία που έχουν, επ' ουδενί θα αποφάσιζαν να χρησιμοποιήσουν trackers ακόμη και αν οι trackers δεν είχαν στοχοποιηθεί αρχικά από την προηγούμενη κυβέρνηση αλλά, κατά τα δημοσιεύματα, και από την παρούσα. Όμως, η επιλογή τους αυτή θα ήταν σε βάρος της κοινωνίας και του περιβάλλοντος.

Προς επίρρωση των ανωτέρω δείτε στους κάτωθι πίνακες τον υπολογισμό του IRR δύο φ/β σταθμών ισχύος 0,1MW στο ΔΣ με τις ίδιες ακριβώς παραμέτρους εκ των οποίων ο πρώτος με σταθερή στήριξη και ο δεύτερος με trackers. Για τους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκε ακριβώς το μοντέλο και οι παραδοχές του υπουργείου βάσει των οποίων υπολογίστηκαν οι τιμές του New Deal. Το έργο με trackers θεωρήθηκε ότι έχει αυξημένη παραγωγή ενέργειας κατά 30%, σε σχέση με το σταθερό, αλλά και αυξημένο κόστος κατασκευής και λειτουργίας κατά 35%.

Σταθμός 100 kW με σταθερό σύστημα στήριξης

ΣΥΝΔΕΣΗ	A/A	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΜΕΣ ΝΔ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΦΟΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΡΟΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	IRR
A Τριμ. 2012	0		0	-250.000			-250.000			13,22%
	1	56.250	0		-7.000	-11.025	38.225	-12.500	36.750	
Τιμή (€)	2	55.688	0		-7.000	-10.856	37.831	-12.500	36.188	
375	3	55.131	0		-7.000	-10.689	37.441	-12.500	35.631	
	4	54.579	0		-7.000	-10.524	37.056	-12.500	35.079	
Ισχύς (MW)	5	54.034	0		-7.000	-10.360	36.673	-12.500	34.534	
0,1	6	53.493			-7.000	-10.198	36.295	-12.500	33.993	
	7	52.958			-7.000	-10.037	35.921	-12.500	33.458	
ενεργ. Απόδοσ	8	52.429			-7.000	-9.879	35.550	-12.500	32.929	
(MWh/MW)	9	51.904			-7.000	-9.721	35.183	-12.500	32.404	
1500	10	51.385			-7.000	-9.566	34.820	-12.500	31.885	
	11	50.871			-7.000	-9.411	34.460	-12.500	31.371	
	12	50.363			-7.000	-9.259	34.104	-12.500	30.863	
	13	49.859			-7.000	-9.108	33.751	-12.500	30.359	
	14	49.361			-7.000	-8.958	33.402	-12.500	29.861	
	15	48.867			-7.000	-8.810	33.057	-12.500	29.367	
	16	48.378			-7.000	-8.663	32.715	-12.500	28.878	
	17	47.894			-7.000	-8.518	32.376	-12.500	28.394	
	18	47.416			-7.000	-8.375	32.041	-12.500	27.916	
	19	46.941			-7.000	-8.232	31.709	-12.500	27.441	
	20	46.472			-7.000	-8.092	31.380	-12.500	26.972	

Σταθμός 100 kW με σύστημα στήριξης trackers

ΣΥΝΔΕΣΗ	A/A	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΜΕΣ ΝΔ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ ΣΗ	ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΦΟΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΡΟΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	IRR
A Τριμ. 2012	0		0	-337.500			-337.500			12,55%
	1	73.125	0		-9.450	-14.040	49.635	-16.875	46.800	
Τιμή (€)	2	72.394	0		-9.450	-13.821	49.123	-16.875	46.069	
375	3	71.670	0		-9.450	-13.603	48.616	-16.875	45.345	
	4	70.953	0		-9.450	-13.388	48.115	-16.875	44.628	
Ισχύς (MW)	5	70.244	0		-9.450	-13.176	47.618	-16.875	43.919	
0,1	6	69.541			-9.450	-12.965	47.126	-16.875	43.216	
	7	68.846			-9.450	-12.756	46.640	-16.875	42.521	
Ενεργ. Απόδοση	8	68.157			-9.450	-12.550	46.158	-16.875	41.832	
(MWh/MW)	9	67.476			-9.450	-12.345	45.680	-16.875	41.151	
1950	10	66.801			-9.450	-12.143	45.208	-16.875	40.476	
	11	66.133			-9.450	-11.942	44.741	-16.875	39.808	
	12	65.472			-9.450	-11.744	44.278	-16.875	39.147	
	13	64.817			-9.450	-11.548	43.819	-16.875	38.492	
	14	64.169			-9.450	-11.353	43.366	-16.875	37.844	
	15	63.527			-9.450	-11.161	42.916	-16.875	37.202	
	16	62.892			-9.450	-10.970	42.472	-16.875	36.567	
	17	62.263			-9.450	-10.781	42.031	-16.875	35.938	
	18	61.640			-9.450	-10.595	41.596	-16.875	35.315	
	19	61.024			-9.450	-10.410	41.164	-16.875	34.699	
	20	60.414			-9.450	-10.227	40.737	-16.875	34.089	

Εκ των ανωτέρω πινάκων προκύπτει ότι το δεύτερο έργο που φέρει trackers έχει χαμηλότερη οικονομική απόδοση (12,55%) από εκείνη του πρώτου (13,22%) που είναι σταθερό. Όμως, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι το κόστος κατασκευής και λειτουργίας είναι αυξημένο κατά 30% και όχι 35%, όσο δηλαδή και το επιπλέον ποσοστό της παραγόμενης ενέργειας, οι οικονομικές αποδόσεις των δύο έργων θα είναι ακριβώς οι ίδιες (13,22%). Ως εκ τούτου, πολύ σωστά ο νομοθέτης αγνόησε τα έργα με trackers θεωρώντας ότι το μεγαλύτερο κόστος κατασκευής και λειτουργίας αντισταθμίζεται πλήρως από την αυξημένη παραγωγή ενέργειας.

Κατόπιν των ανωτέρω ευχερώς συνάγεται πως:

1. θέμα «υπεραπόδοσης» έργων με βάση τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά και σύμφωνα με το Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο δεν υφίσταται.
2. τα έργα σε περιοχές με υψηλό ανανεώσιμο ενεργειακό δυναμικό έχουν μεγαλύτερα κόστη κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας, τα οποία σχεδόν ποτέ δεν ισοσκελίζονται από την επιπρόσθετη οικονομική απολαβή τους.
3. τα περιβαλλοντικά, τεχνικά και οικονομικά οφέλη της υψηλής ενεργειακής απολαβής (kWh/kWp) είναι αναρίθμητα. Συνεπώς, αδιαμφισβήτητα μία «ποιολόγηση» της καλής παραγωγής είναι μια στενόμυαλη, αντιαναπτυξιακή επινόηση που μόνο υποψίες και ερωτηματικά προκαλεί γι' αυτό πρέπει έγκαιρα μετά βδελυγμίας να απορριφθεί.
4. τα περιβαλλοντικά κοινωνικά και τεχνικά οφέλη των έργων με tracker είναι αδιαμφισβήτητα και η πολιτεία οφείλει να δώσει κίνητρα για την διατήρησή τους ή/και την μετατροπή σταθερών έργων σε trackers, αντί να «σκαρφίζεται» ποινές.
5. το συζητούμενο μέτρο πλήττει ειδικά τους σταθμούς στα ΜΔΝ, τα οποία ήδη έχουν πληγεί δυσβάσταχτα δια του New Deal. Θα δηλαδή είναι η δεύτερη φορά που οι νησιώτες παραγωγοί, οι οποίοι παράγουν υψηλότερης αξίας ενέργεια, υποκαθιστώντας πανάκριβες και ρυπογόνες συμβατικές μονάδες, θα κληθούν να καλύψουν ελλείμματα τα οποία ουδέποτε δημιούργησαν.

Εν συνεχεία, για λόγους συνέχειας και συνέπειας της διοίκησης, το θέμα «υπεραπόδοσης» των έργων πρέπει να τεθεί στην πραγματική του βάση, που είναι αυτή του IRR, όπως πολλαπλώς έχει αναγνωρίσει και μετ' επιτάσεως υποστηρίξει η Ελληνική πολιτεία.

Ο ν. 4254/2014 δίδει να λαμβάνει καθόλου υπόψη τις αιτίες που δημιούργησαν το έλλειμμα, το βαθμό ευθύνης κάθε κατηγορίας ΑΠΕ στη δημιουργία του, την ανταποδοτικότητα των παρεχόμενων κινήτρων (FIT) κάθε κατηγορίας Φ/Β σταθμών στο περιβάλλον, στην οικονομία και στην κοινωνία, επιχειρεί, όπως αναφέρεται σε πολλά σημεία της εισαγωγικής έκθεσής του, την εξυγίανση του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ με ισοκατανομή του οικονομικού βάρους αποκλειστικά μέσω της ομογενοποίησης/εξίσωσης των οικονομικών αποδόσεων στη βάση του δείκτη Project IRR. Ο οικονομικός αυτός δείκτης απόδοσης, ως γνωστόν, συνυπολογίζει ισόρροπα τόσο τις εισροές (εισπράξεις) όσο και τις εκροές (πληρωμές) και όχι μόνο τις εισπράξεις όπως τελείως εσφαλμένα υποστηρίζει ο αρμόδιος που διαρρέει τα περί περιορισμού της αποζημιούμενης ενέργειας που παράγουν τα έργα με trackers και τα περί υπεραποδόσεων των έργων αυτών.

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό δημιουργείται ένα «**τυπικό έργο**» για κάθε τρίμηνο και κάθε κατηγορία ισχύος, το οποίο μοντελοποιείται χρησιμοποιώντας μέσες τιμές αναφορικά με το διαθέσιμο ανανεώσιμο δυναμικό και κυρίως, με το κόστος κατασκευής. Είναι σαφές στην εισαγωγική έκθεση πως η μεθοδολογία του project IRR του τυπικού έργου επιλέγεται έναντι της εναλλακτικής του «εξατομικευμένου κουρέματος» καθώς με τον τρόπο αυτό διατηρούνται τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του κάθε έργου εν είδη επιβράβευσης της επιχειρηματικής επιλογής. **Συγκεκριμένα:**

- οι επενδυτές που επέλεξαν να δανειστούν και να ελαχιστοποιήσουν τα ίδια κεφάλαιά τους δεν μπορούν να τύχουν διαφορετικής μεταχείρισης σε σχέση με όσους διέθεσαν 100% ίδια κεφάλαια, καθώς αυτό θα συνιστούσε διακριτική μεταχείριση του πρώτου σε βάρος του δεύτερου. Η χρήση του δείκτη Project IRR διασφαλίζει ακριβώς αυτό, δηλαδή ότι το κόστος του χρήματος και η επιλογή των λύσεων δανεισμού βγαίνει εντελώς εκτός εξίσωσης.
- παρομοίως – και ορθώς – βγαίνει εκτός και η παράμετρος «ηλιοφάνεια». Χρησιμοποιήθηκε ενιαίος, ανά κατηγορία τεχνολογίας, συντελεστής χρησιμοποίησης (CF) που δίδει μέση πανελλαδικά ειδική απολαβή 1.500kWh/kWp, βγάζοντας εντελώς από την εξίσωση τις τοπικές ιδιαιτερότητες ενός γηπέδου που επηρεάζουν με αρνητικό ή θετικό τρόπο την απολαβή (π.χ. μικροκλίμα, αερισμός, προσανατολισμός, σκιάσεις από τα όρη, κακός σχεδιασμός, κακή υλοποίηση, κακή συντήρηση).
- παρομοίως – και ορθώς – βγαίνει εκτός και η παράμετρος «κόστος κατασκευής». Χρησιμοποιήθηκαν μέσες τιμές κόστους κατασκευής ανά κατηγορία και τρίμηνο σύνδεσης, σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από βιβλιογραφικές πηγές. Η επιλογή του κάθε επενδυτή μεταξύ ακριβού και πιο αξιόπιστου εξοπλισμού και φθηνού και επισφαλής αμφίβολου προέλευσης ανακλώνται στο reliability και το durability της εγκατάστασης, που σαφώς επηρεάζει την ενεργειακή απολαβή. Εδώ προκύπτει και ένα άλλο οξύμωρο – η ενδεχόμενη «ποινολόγηση» της ενεργειακής απολαβής τιμωρεί το «νοικοκύρη» που επέλεξε να επενδύσει σε μια ποιοτική, πιστοποιημένη -και ασφαλή από ηλεκτρολογικής άποψης- κατασκευή.

Νοείται λοιπόν υπεραπόδοση ενός τυπικού έργου λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών του σε επίπεδο σταθμού; Προφανώς όχι, γιατί διαφορετικά σταματάει να χαρακτηρίζεται «τυπικό».

Τι μπορεί τότε να οδηγήσει σε «υπεραπόδοση» ενός τυπικού έργου;

Ένα τυπικό έργο μπορεί να αποδίδει IRR μεγαλύτερο από το IRR στόχο του New Deal (έχει τεθεί και ισχύει σήμερα στο 13,5%) και να ζημιώνει επακόλουθα τον ειδικό λογαριασμό, αποκλειστικά και μόνο όταν:

- a) έχουν γίνει εσφαλμένες παραδοχές κατά την κατάρτιση των παραμέτρων κόστους του κάθε τυπικού έργου
- b) έχουν γίνει τελευταίας στιγμής αλλαγές στις τιμές αποζημίωσης, χαριστικού ή φωτογραφικού χαρακτήρα, για συγκεκριμένες κατηγορίες παραγωγών που ενέπιπταν σε συγκεκριμένες κατηγορίες και τρίμηνα, κατά παράβαση των αποτελεσμάτων του μοντέλου

ΘΕΣΕΙΣ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΜΑΣ

Σύμφωνα με την άποψη της ΡΑΕ, η οποία εδράζεται προφανώς στο ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, η Ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας διαιρείται σε δύο διακριτές αγορές με τεράστιες διαφορές μεταξύ τους οι οποίες αναδεικνύονται επαρκέστατα σε αποφάσεις της αρχής αλλά και σε δικαστικές αποφάσεις:

- a) Την αγορά του Διασυνδεδεμένου Συστήματος (ΔΣ)
- b) Την αγορά των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (ΜΔΝ)

Εντός της αγοράς των ΜΔΝ επίσης με ανεξάρτητο τρόπο σε σχέση με το ΔΣ, αναπτύχθηκαν και οι ΑΠΕ με διαφορετικό πρόγραμμα, διαφορετική μεθοδολογία επιμερισμού ισχύος, διαφορετικούς στόχους, διαφορετικό αντισυμβαλλόμενο, διαφορετικό λειτουργό της αγοράς, διαφοροποιημένες συμβάσεις και διαφοροποιημένες τιμές (αρχικά 11% υψηλότερες από τις αντίστοιχες του ΔΣ).

Ενώ και στις δύο αγορές προβλεπόταν με το άρθρο 14 του ν.3468/2006 ένα αυστηρό τοποχρονικό πρόγραμμα ανάπτυξης ΑΠΕ το οποίο δεν άφηγε πολλά περιθώρια εκτροπής και δημιουργίας ελλείμματος ωστόσο στις δύο αγορές υπήρξε διαμετρικά αντίθετη λογική ανάπτυξης:

1. Στο μεν ΔΣ, πρόγραμμα ουδέποτε εφαρμόστηκε, αντιθέτως, είχαμε ασύδοτη και άναρχη ανάπτυξη με συνέπεια την υπέρβαση των στόχων, που αποτέλεσε την πέτρα του σκανδάλου, και τελικά τεράστιο έλλειμμα στον ειδικό λογαριασμό.
2. Στα δε ΜΔΝ υπήρξε αυστηρή εφαρμογή του προγράμματος με επώδυνους περιορισμούς για τους παραγωγούς μέσω περικοπής της ισχύος στα 60, 70 και 80kW. Γενικά υπήρξε συνετή και λελογισμένη ανάπτυξη με συνέπεια να αποφευχθεί η υπερδυναμικότητα στα Φ/Β και να υλοποιηθούν τελικά μόνο 136 MW από τα 200 MW που ήταν ο στόχος.

Ο διαμετρικά αντίθετος τρόπος ανάπτυξης ΑΠΕ στις δύο αγορές παρήγαγε ομοίως αντιδιαμετρικά αποτελέσματα:

1. Ο ειδικός λογαριασμός του άρθρου 143 του ν.4001/2011 που διαχειρίζεται ο ΛΑΓΗΕ από τον οποίο πληρώνονται οι ΑΠΕ του ΔΣ ήταν και εξακολουθεί να είναι απογοητευτικά ελλειμματικός, γεγονός που αποτέλεσε την αφορμή για την επιβολή της έκτακτης εισφοράς και του New Deal.
2. Στα ΜΔΝ για την πληρωμή των ΑΠΕ υπάρχει **διακριτός ειδικός λογαριασμός, ο Λ-Ζ του άρθρου 178 του κώδικα ΜΔΝ τον οποίο διαχειρίζεται ο ΔΕΔΔΗΕ. Ο λογαριασμός αυτός είναι εντυπωσιακά πλεονασματικός και προμοδοτεί γενναϊόδωρα τον ειδικό λογαριασμό του ΛΑΓΗΕ μεταφέροντας σε αυτόν, πάντα σύμφωνα με το ίδιο άρθρο του ΚΜΔΝ, όλο το πλεόνασμα του.**

Πραγματική έκπληξη, ακόμα και σε αρμόδιους του Υπουργείου, προκαλεί ο κάτωθι πίνακας που δείχνει την συμβολή κάθε επιμέρους αγοράς στον ειδικό λογαριασμό του ΛΑΓΗΕ τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΜΔΝ ΚΑΙ ΔΣ ΣΤΟΝ Ε.Λ ΑΠΕ ΤΟΥ ΛΑΓΗΕ			
ΕΤΟΣ	ΜΔΝ	ΔΣ	ΣΥΝΟΛΟ
2012	62,632	-196,42	-133,79
2013	103,78	-314,14	-210,36
2014	118,93	-21,14	97,79
2015	86,58	20,35	106,93
ΣΥΝΟΛΟ	371,92	-511,35	-139,43

Όπως εμφανώς αποτυπώνεται, οι παραγωγοί στα ΜΔΝ όχι μόνο δεν δημιουργήσαν ποτέ ελλείματα στον ειδικό λογαριασμό Λ-Ζ του ΔΕΔΔΗΕ, αλλά με τα τεράστια πλεονάσματα της τάξης των 100 εκ. € ετησίως (μεγαλύτερα από το συνολικό κόστος των Φ/Β στα νησιά!!!), ενίσχυσαν μέσα σε 4 χρόνια τον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ με το σημαντικό ποσόν των 371,92 εκ €, διευκολύνοντας έτσι τις πληρωμές των σταθμών του ΔΣ.

Ακόμα πιο μεγάλη έκπληξη προκαλεί το γεγονός ότι με την ψήφιση του ν. 4254/2014 (NEW DEAL ή NEW DEAL) και με τα τραγικά λάθη που έγιναν κατά τον υπολογισμό των οικονομικών αποδόσεων κάθε τυπικού έργου, οι Φ/Β σταθμοί στα ΜΔΝ, παρά τις ιδιαιτερότητες που αναδείξαμε, που θα μπορούσαν ακόμη και να τα απαλλάξουν ολοσχερώς από τις μειώσεις, έλαβαν μεγαλύτερες ποσοστιαία μειώσεις και εντέλει χαμηλότερες τιμές αποζημίωσης από τις αντίστοιχες των παραγωγών του ΔΣ. Ανετράπη δηλαδή πλήρως το πνεύμα και το γράμμα του ν.3468/2006 που ήθελε τα νησιά με τιμές 11% υψηλότερες από τις αντίστοιχες του ΔΣ, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους. Την ίδια ακριβώς φιλοσοφία είχε και το αρχικό Σ/Ν για το NEW DEAL, που δόθηκε για διαβούλευση τον Μάρτιο του 2014 και που άλλαξε στο «παρά πέντε» από την ψήφιση του νόμου, προφανώς, από παρέμβαση ομάδων που έχουν τη δύναμη να χειραγωγούν τη βούληση και τις αποφάσεις της πολιτικής εξουσίας.

Οι μειώσεις αυτές επακόλουθα οδήγησαν σε τραγικά χαμηλότερες οικονομικές αποδόσεις (8,5%) από αυτήν που είχε τεθεί ως στόχος από το νομοθέτη (13,5%), γεγονός που εκτός του θιγόμενου αισθήματος δικαίου των νησιωτών παραγωγών, δημιουργεί σε πολλά έργα τεράστιο πρόβλημα βιωσιμότητας.

Είναι γεγονός ότι μόνο στα νησιά παρατηρούνται εκατοντάδες κόκκινα δάνεια Φ/Β, ενώ σε όλη την υπόλοιπη Ελλάδα (ΔΣ) τα δάνεια εξυπηρετούνται κανονικά. Υπάρχουν στοιχεία των δύο κρητικών τραπεζών (Παγκρήτια, Χανιών) για έργα των οποίων οι συνολικές ροές δεν επαρκούν για την κάλυψη των τοκοχρεολυσίων και για τα οποία γίνονται συνεχώς ρυθμίσεις / αναχρηματοδοτήσεις, πάραυτα τα δάνεια κοκκινίζουν ξανά μετά από λίγους μήνες. Πάνω από 200 παραγωγοί χρωστούν ΦΠΑ, φόρους και ασφαλιστικές εισφορές, μη έχοντας δυνατότητα να λάβουν ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.

Τα τρία καταφανέστατα λάθη που οδήγησαν στις προαναφερθείσες στρεβλώσεις των IRR είναι τα εξής:

1. Θεωρήθηκε ότι η μέση εγκατεστημένη ισχύς στα ΜΔΝ είναι 100 kW αντί 81 kW όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ίδιου του υπουργείου. Αξιοσημείωτο είναι ότι τα 81 kW δεν είναι προϊόν της ελεύθερης επιλογής πολλών παραγωγών να κατασκευάσουν έργα ισχύος χαμηλότερης από 100 kW αλλά είναι προϊόν επώδυνου κουρέματος που έγινε επιμελώς από τη ΡΑΕ κατ' εφαρμογή των τεχνικών ορίων του κάθε αυτόνομου νησιωτικού συστήματος.
2. Θεωρήθηκε ότι το 1 kW σταθερού φ/β στα ΜΔΝ παράγει ετησίως 1700 kWh αντί 1567 όπως ευχερώς προκύπτει, με απλή αναγωγή σε σταθερό σύστημα, από τα πραγματικά στοιχεία παραγωγής των εν λειτουργία έργων που δημοσιεύει ο ΔΕΔΔΗΕ.
3. Θεωρήθηκε ότι η επιχορήγηση εισπράχθηκε στο έτος μηδέν, δηλαδή στο κατασκευαστικό έτος. Όλοι όμως γνωρίζουμε ότι ουδείς εισέπραξε την επιχορήγηση προκαταβολικά, δηλαδή στο έτος μηδέν. Όμως το θέμα δεν περιορίζεται εδώ. Γενικότερα ο κακός χειρισμός του θέματος της επιχορήγησης οδηγεί στο εξής παράλογο έως παρανοϊκό αποτέλεσμα: ένας παραγωγός που έχει λάβει επιχορήγηση εξαναγκάζεται, δίκην ποινής, σε απώλεια εσόδων 6 και 7 φορές μεγαλύτερη από το όφελος που του χάρισε η υπαγωγή του στον αναπτυξιακό νόμο.

Προς επίρρωση των ανωτέρω παρουσιάζουμε ενδεικτικά και για μία μόνο κατηγορία, τους υπολογισμούς των οικονομικών αποδόσεων "Project IRR" αντίστοιχα με τις εσφαλμένες και τις διορθωμένες παραδοχές. Οι υπολογισμοί αυτοί βασίζονται ακριβώς στο μοντέλο που χρησιμοποίησε το υπουργείο το οποίο, παρά

τις διετείς παρακλήσεις μας, λάβαμε τελικά τελείως τυχαία πριν μερικούς μήνες, στο πλαίσιο του δικαστικού μας αγώνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ IRR ΓΙΑ ΕΡΓΑ Α΄ ΤΡΙΜ 2012 ΜΔΝ ΜΕ (ΤΙΜΗ ΝΔ 265 € & ΕΣΦΑΛΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ)

ΣΥΝΔΕΣΗ	A/A	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΜΕΣ ΝΔ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΦΟΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΡΟΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΠΩΝ	ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	IRR
A Τριμ. 2012	0		82.500	-275.000			-192.500			13,70%
	1	45.050	0		-7.700	-7.080	30.270	-13.750	23.600	
Τιμή (€)	2	44.600	0		-7.700	-6.945	29.955	-13.750	23.150	
265	3	44.154	0		-7.700	-6.811	29.642	-13.750	22.704	
	4	43.712	0		-7.700	-6.679	29.333	-13.750	22.262	
Ισχύς (MW)	5	43.275	0		-7.700	-6.547	29.027	-13.750	21.825	
0,1	6	42.842			-7.700	-6.418	28.724	-13.750	21.392	
	7	42.414			-7.700	-6.289	28.425	-13.750	20.964	
Ενεργ. Απόδοση (MWh/MW)	8	41.990			-7.700	-6.162	28.128	-13.750	20.540	
1700	9	41.570			-7.700	-6.036	27.834	-13.750	20.120	
	10	41.154			-7.700	-5.911	27.543	-13.750	19.704	
	11	40.742			-7.700	-5.788	27.255	-13.750	19.292	
	12	40.335			-7.700	-5.665	26.969	-13.750	18.885	
	13	39.932			-7.700	-5.544	26.687	-13.750	18.482	
	14	39.532			-7.700	-5.425	26.408	-13.750	18.082	
	15	39.137			-7.700	-5.306	26.131	-13.750	17.687	
	16	38.746			-7.700	-5.189	25.857	-13.750	17.296	
	17	38.358			-7.700	-5.072	25.586	-13.750	16.908	
	18	37.975			-7.700	-4.957	25.317	-13.750	16.525	
	19	37.595			-7.700	-4.843	25.051	-13.750	16.145	
	20	37.219			-7.700	-4.731	24.788	-13.750	15.769	

ΠΙΝΑΚΑΣ Β ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ IRR ΓΙΑ ΕΡΓΑ Α΄ ΤΡΙΜ 2012 ΜΔΝ ΜΕ (ΤΙΜΗ ΝΔ 265 € & ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ)

ΣΥΝΔΕΣΗ	A/A	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΜΕΣ ΝΔ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΦΟΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΡΟΗ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΠΩΝ	ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	IRR
A Τριμ. 2012	0		-3.576	-238.425			-242.001			8,77%
	1	46.328	-6.437		-7.700	-8.012	24.179	-11.921	26.707	
Τιμή (€)	2	45.865	-6.437		-7.700	-7.873	23.854	-11.921	26.244	
265	3	45.406	-6.437		-7.700	-7.736	23.533	-11.921	25.785	
	4	44.952	-6.437		-7.700	-7.599	23.216	-11.921	25.331	
Ισχύς (MW)	5	32.310	71.528		-7.700	-3.807	92.331	-11.921	12.689	
0,081	6	31.987			-7.700	-3.710	20.577	-11.921	12.366	
	7	31.667			-7.700	-3.614	20.353	-11.921	12.046	
Ενεργ. Απόδοση (MWh/MW)	8	31.351			-7.700	-3.519	20.132	-11.921	11.729	
1567	9	31.037			-7.700	-3.425	19.912	-11.921	11.416	
	10	30.727			-7.700	-3.332	19.695	-11.921	11.106	
	11	30.419			-7.700	-3.239	19.480	-11.921	10.798	
	12	30.115			-7.700	-3.148	19.267	-11.921	10.494	
	13	29.814			-7.700	-3.058	19.056	-11.921	10.193	
	14	29.516			-7.700	-2.968	18.848	-11.921	9.895	
	15	29.221			-7.700	-2.880	18.641	-11.921	9.600	
	16	28.929			-7.700	-2.792	18.436	-11.921	9.307	
	17	28.639			-7.700	-2.705	18.234	-11.921	9.018	
	18	28.353			-7.700	-2.620	18.033	-11.921	8.732	
	19	28.069			-7.700	-2.534	17.835	-11.921	8.448	
	20	27.789			-7.700	-2.450	17.638	-11.921	8.167	

Το οξύμωρο είναι ότι τα λάθη αυτά καθώς και τις αδικίες που παράγουν τα έχει αναγνωρίσει εμπράκτως το κυβερνών κόμμα τόσο ως αντιπολίτευση όσο και ως κυβέρνηση. Ως αντιπολίτευση με ερώτηση που συνέταξε ο τομέας ενέργειας του ΣΥΡΙΖΑ ζήτησε από τον τότε αρμόδιο υπουργό την άμεση διόρθωση, ενώ ως κυβέρνηση με το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που πρότεινε και έθεσε σε δημόσια διαβούλευση διορθώνει τα λάθη αυτά αλλά μόνο για τα νέα έργα (βλ. σελ. 10 και 19 του εν λόγω σχεδίου).

Ευλόγως λοιπόν γεννάται το εξής ερώτημα: πως είναι δυνατόν να μην τολμά την ίδια διόρθωση και για τα παλιά έργα που επί δύο έτη αδικούνται κατάφορα;

Η αντιμετώπιση του προβλήματος μπορεί να γίνει σύμφωνα με τους κάτωθι άξονες:

- Η πρόσφατη μείωση του ΕΤΜΕΑΡ ήταν απολύτως άστοχη επιλογή, δίχως ουσία και πιθανότητα εκνόμεως μεθοδευμένη, γι' αυτό το και πρέπει να ακυρωθεί.
- Είμαστε υπέρ των προτάσεων της ΕΠΗΕ και των λοιπών φορέων που την υποστηρίζουν, όπως είμαστε και υπέρ των προτάσεων του ΣΠΕΦ καθώς και των σκέψεων που διατύπωσε ο γενικός γραμματέας κατά την συνάντηση του με αντιπροσωπεία των ΣΠΗΕΦ ΜΔΝ. Γενικά είμαστε υπέρ της λογικής όλων των προτεινόμενων προτάσεων οι οποίες, όπως εμφανώς προκύπτει, τέμνονται σε ένα σημείο: να επιμεριστούν επιτέλους βάρη και στην προμήθεια η οποία έως σήμερα, βοηθούμενη και από το γεγονός ότι προμηθευτές και συμβατικοί παραγωγοί κατ' ουσία ταυτίζονται, αποκομίζει, με την ανοχή της πολιτείας, σημαντικά οφέλη από τη λειτουργία των ΑΠΕ, και όχι μόνο, με μηδενική ωστόσο συμμετοχή στο πρόβλημα. Πρέπει συνεπώς να σταματήσει ανυπερθέτως η στοχοποίηση των ΑΠΕ που πηγάζει από τις στρεβλώσεις της αγοράς οι οποίες δημιουργούν τεχνηέντως πλασματική ανάγκη αύξησης του ΕΤΜΕΑΡ.
- Τα δικαιώματα ρύπων να ενισχύουν κατά μεγαλύτερο από 60% ποσοστό τον ειδικό λογαριασμό.
- Να ενσωματωθεί ο ΕΦΚ φυσικού αερίου στο κόστος παραγωγής, όπως προβλέπεται, γεγονός που θα ενισχύσει τον ειδικό λογαριασμό και θα συμβάλει στον περιορισμό του ελλείματος.

Πριν όμως από την επιλογή της πλέον ενδεδειγμένης λύσης μεταξύ αυτών που εδράζονται στην λογική που εξηγήσαμε (ενδεχομένως και συνδυασμός), για λόγους στοιχειώδους δικαιοσύνης, ισονομίας και ισοπολιτείας, επιβάλλεται να γίνει εξορθολογισμός του New Deal ώστε να αρθούν οι αδικίες εις βάρος των έργων των κατηγοριών ΜΔΝ και των παραγωγών ΜΕ (Με Ενίσχυση) και να γίνει πράξη η βούληση/απαίτηση του νομοθέτη που είναι η εξίσωση των οικονομικών αποδόσεων IRR στην τιμή 13,5%. Το σχέδιο εξορθολογισμού που προτείνουμε επιφέρει σημαντική ενίσχυση στον ειδικό λογαριασμό και σμικρύνει συνακόλουθα το πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί από όποια λύση ήθελε επιλεγεί.

Με εκτίμηση,

Η Επιτροπή Εκπροσώπησης των Συλλόγων:

Θανάσης Καμπούρης | Γιώργος Γιατράκος | Κώστας Φαΐτατζόγλου

Οι πρόεδροι των Συλλόγων:

Παντελής Καλλιμάνης
ΣΠΗΕΦ Αν. Κρήτης

Γιάννης Κουτράκης
ΣΠΗΕΦ Ν. Χανίων

Αλέξανδρος Χασάπης
ΣΠΗΕΦ Ν. Δωδεκανήσου

Ανδρέας Φεσσάς
ΣΠΗΕΦ Ν. Ρεθύμνου

Κώστας Φαΐτατζόγλου
ΣΠΗΕΦ Αν. Αιγαίου